

MARIJA U BOŽJOJ POVIJESTI S NJEGOVIM NARODOM

8. rujna: Rođenje BDM (Mala Gospa). Ponedjeljak Dvadesettrećeg tjedna kroz godinu:
Čitanja: Mih 5,1-4a; Ps 13,6ab.6cd; Mt 1,18-23.

Na blagdan Rođenja Blažene Djevice Marije u službi Riječi čita se evanđelje o Isusovo rodoslovlju.¹ Istini za volju, svećenici obično uzimaju kraću verziju evanđelja, izbjegavajući nizanje čudnih imena koja je teško i pročitati a kamoli zapamtiti, jer rijetko će netko bazirati svoju propovijed na ovoj tematici.

Isusovo se rodoslovlje nalazi na dva mjesta u Novom zavjetu, kod Mateja i kod Luke, te se ona međusobno dobrano razlikuju. Matej donosi Isusovo rodoslovlje na početku svoje knjige, a Luka to rodoslovlje stavlja na početak Isusova javnog djelovanja. Matej navodi listu Isusovih predaka počinjući od Abrahama, a završava s rođenjem Isusa Krista koji je rođen od Djevice Marije, kao vrhuncem povijesti spasenja. Luka upućuje na Isusovo ljudsko porijeklo nakon što je iznio njegovo božansko porijeklo. Matej razdjeljuje ovo rodoslovlje na tri dijela u svakom dijelu po četrnaest pokoljenja, nabrajajući Judine kraljeve. Luka računa 11 x 7 (= 77) pokoljenja od Isusa do Adama imenujući od kraljeva jedino Davida, te nastoji Isusa povezati s Adamom a ne s Abrahamom kako bi pokazao njegovu povezanost s cjelokupnim ljudskim rodом.

Čitajući ova dva rodoslovlja, lako se uočava ta razlika među njima i može se primijetiti da su prilično umjetna, kakva su često bila ondašnja rodoslovlja. Npr. Matej kaže da se Josipov otac zvao Jakov (Mt 1,16), dok Luka navodi da se Josipov otac zvao Eli (Lk 3,23). Zajednički im je niz očeva od Abrahama do Davida, zatim Šealtiel i Zerubabel poslije povratka iz sužanjstva, te Josip otac Isusov. Iako obojica iznose kako je Isus rođen od Djevice, ipak i jedan i drugi prikazuju njegovo rodoslovlje po Josipu.

Rodoslovlje Isusovo kako ga donose evanđelisti ne shvaća se kao doprinos istraživanju njegovih predaka, nego kao teološki govor o Isusu i o smislu povijesti Izraela. Isus je Krist, Mesija, te je njegova povijest zapravo ona pokretna snaga kroz sva pokoljenja. On je onaj koga je Bog obećao još od Abrahamovih vremena i dana kralja Davida. U Isusu je povijest Izraela dostigla svoj cilj, a na njemu će se odlučivati i daljnji put kako Izraela tako i svih naroda. U središtu se svega nalazi Emanuel, „Bog s nama“, kako ga je najavio prorok Izaija, a anđeo navijestio.

Josip, od Boga izabrani Isusov otac pred zakonom, bio pravedan, a to u biblijskom govoru znači da je bio i dobrodušan. Nije mogao shvatiti otajstvo naviješteno Mariji, zato je planirao da je potajice otpustiti. Ali onda i on sam biva upućen u to otajstvo te tako postaje pomagač božanskoga djela. Nakon toga prihvaća zadatak koji mu Bog daje te postajući pred zakonom Isusov otac, on mu daje ime Isus, a to ime znači: „Bog spašava“.

Sav naš govor o Bogu nema svoj izvor u nama samima nego seže daleko u povijest koja je satkana iz raznolikosti vjernih iskustava ljudi sa svojim Bogom. Da i ja danas mogu govoriti o Bogu, to trebam zahvaliti onima koji su mi prenosili povijest

¹ *Genealogija* je nauka o postanku i odnosima pokoljenja ljudi, životinja i biljaka, a kao i svaka nauka izvodi se iz grčkog jezika „genea“ – rod, pleme, koljeno i logos – riječ, govor. Kako mnogi danas žele ispitati svoje obiteljske korijene, tako se za ovu nauku koristi i izraz „obiteljska povijest“.

svoje vjere, koja je došla i do moga srca i prožela moj um. Ukorijenjeni u toj predaji vjere bivamo ohrabreni da se i sami uključimo u tu avanturu njezina prenošenja i svjedočenja. Mi ne predajemo jednostavno samo ono što smo primili, nego svjedočimo ono što nas nosi u našoj vjeri te time potičemo i druge da budu poneseni poviješću spasenja da i oni sudjeluju u njezinu ispunjenju kroz pokoljenja.

Stablo Božje povijesti s nama ljudima jest jedino stablo kojem Bog daje rasti u svom Kraljevstvu. Crkva, koja je u sebi sveta ali koja je u isto vrijeme sastavljena od grješnika, kroz cijelu se svoju povijest otimala ovom uzrastu suprotstavljajući se Božjem Duhu. Ali Duh Božji, životvorac, oživljuje sve one živuće mrtvace i sve stražare nad Crkvom u umiranju, koji čekaju da je vide mrtvu i da je pokopaju.

Sluga Božji Josip Stadler piše: „Pa zbilja ako je Isus Krist, kao što zaista i jest, glava svih ljudi, rođen od Marije Djevice, onda su bez dvojbe od nje i u njoj rođeni svi ljudi kao udovi one glave. Jedna te ista majka ne rađa glave bez ostalih udova, niti udove bez glave. Tako su dakle i u redu milostih od jedne te iste majke i glava Isus i ostali udovi Tijela Isusova, a to su svi vjernici u crkvi. Isus je naime i sada kao i uvijek plod Marijin. Zato kad se Isus useli u nečije srce, mora biti zahvalan i Mariji, jer da nije nje, ne bismo imali Isusa; a da ga imamo zasluga je njezina, njezin je plod. Prema tome kao što imamo po tijelu oca i majku, tako i kod vrhunaravnoga preporođenja imamo Boga za oca, a Mariju za majku. I tako, tko nema Mariju za majku, nema ni Boga za oca, a ni Isusa za brata. Zar nas ne zove svojom braćom sam naš Gospodin Isus? Javite, reče, mojoj braći (Mat. 28. 10). Ako smo braća Isusova, onda smo i sinovi Marijini. Zato veli sveti Ambrozije: 'Ako je Krist brat vjernika, kako onda da nije Marija, koja je Krista rodila, ujedno majka vjernika? O da, predragi, svi se sad veselimo, svi s veseljem vapijmo: Blagoslovljen brat, po kojem je Marija naša majka; i blagoslovljena Majka, po kojoj je Isus Krist postao naš brat.' (Poslanica 1884., prilikom priopćavanja svećenicima i vjernicima Banjalučke biskupije da je o. Marijan Marković imenovan banjalučkim biskupom, 4. travnja 1884.)

Zato nas današnji blagdan Rođenja Blažene Djevice Marije poziva da još jednom poslušamo istinu o velikoj Božjoj ljubavi prema nama, da dokučimo ono što je teško dokučiti, te sve to u vjeri prihvatimo radi sebe i svoje sreće. Bog je odabrao jednu običnu ženu, sasvim jednostavnu djevojku između ljudi da preko nje izvede djelo spasenja ljudskog roda. Marija je donijela na svijet Božjega Sina, jedinog Spasitelja i Otkupitelja za kojim su čeznula tolika pokoljenja ljudskog roda kroz čitavu povijest tamo od stvaranja. Krist je začetnik naše vjere. Njegova povijest i naša povijest s njim kroče dalje putem spasenja.

Amen!

Molitva vjernika:

Bogu, koji nam je po Mariji poslao svoga Sina Spasitelja, obratimo se usrdnom molitvom i recimo:

Nek nas Majka tvoga Sina kod tebe uvijek zagovara!

- Gospodine, s rođenjem Blažene Djevice Marije započelo je naše spasenje: daj da se dovrši u svoj Crkvi, molimo Te.

- Gospodine, Marija je nevinošću ispravila krivnju praroditelja: daj da u svakom čovjeku njezinim zagovorom procvjeta Spasitelj svijeta, molimo Te.

- Gospodine, po Mariji je rođen Spasitelj naš, te i u našem narodu živi mnogo stoljeća: po njezinoj molitvi i zagovoru obnovi svoje prebivalište u mnogim uciviljenim dušama našega naroda, molimo Te.

- Gospodine, okupljeni na ovom misnom slavlju radosno proslavljamo Marijin rođendan: daj da se ova radost prenese u život svagdanji, molimo Te.

- Gospodine, tvoj sluga i prvi pastir ove mjesne Crkve nadbiskup Josip Stadler za života je slavio Isusa Spasitelja i Majku Mariju: našim dragim pokojnicima stavi u usta pobjedničku pjesmu kojom će te kao Marija veličati zbog tvojih silnih djela, molimo Te.

Hvala ti, Gospodine, za Majku Mariju. Neka ona, koja je moćna, ove naše molitve donese pred tvoje ljubazno lice. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.